

Na te streven doelen	Middelen, organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>Groep 1 Spreken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doet met behulp van gerichte vragen verslag van een zichtbare gebeurtenis • Doet een mededeling (gebeurtenis of ervaring binnen en buiten het hier en nu) • Beschrijft concrete voorwerpen en situaties • Vergelijkt en ordent concrete voorwerpen naar uiterlijke en meer abstracte kenmerken en beschrijft dit • Drukt n.a.v. vragen zijn gevoelens of mening verbaal correct uit (bang, blij, boos, voorkeur voor activiteit aangeven) • Vraagt op een eenvoudige manier informatie of uitleg aan de leerkracht • Sluit aan bij het gespreksonderwerp • Herhaalt zijn uiting als hier om gevraagd wordt • Vertelt gestructureerd over een gebeurtenis of ervaring door opbouw en verbanden aan te geven m.b.v. visueel ondersteund materiaal (logische reeks plaatjes leggen van een verhaal. • Vertelt een voorgelezen verhaal na m.b.v. illustraties <p>Sociaal taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt specifieke woorden bij iemand begroeten, afscheid nemen, bedanken • Stelt zichzelf voor met de voornaam • Geeft in gesprekjes met de leerkracht antwoorden op open vragen • Praat niet voor zijn beurt • Spreekt vrijuit in een bekende of veilige situatie • Geeft aan wat hij wil binnen de context <p>Woordenschat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 4-6 jaar • Wijst het juiste plaatje aan na noemen van een woord • Benoemt voorwerpen en plaatjes van aangeboden dagelijkse concrete inhoudswoorden • Benoemt 80% van de woorden die aangeboden zijn middels intentioneel woordenschatonderwijs tijdens de taallessen. • Vraagt naar de naam en de betekenis van woorden als hij het woord niet weet <p>Grammatica</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oefent met vaste zinsstructuren tijdens taalgroepen 	<p>Middelen en organisatie</p> <p>Er is sprake van een zeer nauwe samenwerking tussen de leerkracht, de onderwijsassistent en de logopedist. De leerkracht en de onderwijsassistent zijn op de hoogte van de individuele doelen waar de logopedist aan werkt en vice versa. De leerkracht, de logopedist en de onderwijsassistent werken gezamenlijk aan de doelen voor mondelinge taal en communicatieve redzaamheid tijdens taalactiviteiten in de groep.</p> <p>In de groep wordt gebruik gemaakt van 'totale communicatie'. Naast het gebruik van ondersteunende gebaren wordt in de groepen zoveel mogelijk gevisualiseerd. Er wordt o.a. gebruik gemaakt van de volgende niet-verbale middelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Nederlands ondersteund met Gebaren (NmG) •Concreet materiaal •Uitbeelden •Foto's •Plaatjes •Tekeningen •Diagrammen <p>In september wordt er tijdens de planbespreking waar een deel van de Commissie van Begeleiding bij betrokken is, bekeken of er, naast de vaste momenten dat de logopedist in de groep is, extra logopedie in de groep noodzakelijk is. Dit is afhankelijk van de behoefte van de leerlingen.</p> <p>Woordenschat</p> <p>Dagelijks wordt aandacht besteed aan het uitbreiden van de woordenschat. Per week worden 15-20 woorden aangeboden middels intentioneel woordenschatonderwijs. Daarnaast worden er binnen vijf weken 3 praatplaten aangeboden bestaande uit 10-15 labelwoorden per praatplaat. Per thema worden nieuwe woorden geselecteerd en aangeboden volgens de methodiek van Verhallen en Verhallen; "Met woorden in de weer." Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Viertaktmodel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Voorbewerken 2.Semantiseren 3.Consolideren 4.Controleren

Groep 2

Spreeken

- Doet met behulp van gerichte vragen verslag van gebeurtenissen buiten hier en nu
- Maakt gebruik van constructies die volgorde aangeven (toen, daarna)
- Drukt gevoelens of een mening uit
- Vertelt spontaan of gevraagd over onderwerpen die hem bezighouden
- Vertelt gestructureerd over een gebeurtenis of ervaring door opbouw en verbanden aan te geven met behulp van visueel ondersteunend materiaal (logische reeks plaatjes leggen van een verhaal)
- Vertelt een voorgelezen verhaal na met behulp van illustraties
- Geeft instructie (voor een spelletje)
- Vraagt en geeft informatie over activiteiten in de groep aan de leerkracht en medeleerlingen

Sociaal taalgebruik

- Neemt een aanbod beleefd aan of slaat het af (ja/nee dank u)
- Gebruikt de aanspreekvorm "u" of "jij" in de juiste situatie
- Voert een eenvoudig telefoongesprek met bekenden
- Nodigt iemand in een één-op-één gesprek uit
- Vervult zowel de rol van luisteraar als spreker in een gesprek
- Neemt initiatieven in een één-op-één gesprek
- Neemt actief deel aan gesprekken in kleine en grote groepen
- Laat een ander uitspreken

Woordenschat

- Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 5/6 jaar
- Breidt zijn woordenschat met begrippen voor beginnende geletterdheid en beginnende gecijferdheid
- Wijst het juiste plaatje aan na omschrijving van een woord
- Beschrijft de juiste betekenis van de aangeboden woorden
- Gebruikt 80% van de aangeboden woorden actief tijdens de taallessen (met correct gebruik van de lidwoorden)
- Gebruikt de aangeboden woorden actief buiten de taallessen (met correct gebruik van de lidwoorden)

Grammatica

- Oefent met vaste zinsstructuren tijdens taalgroepjes

Elke week staat er een kalenderwoord centraal. Het woord wordt gedurende de dag een aantal keer benoemd.

Daarnaast wordt er door de bouwen heen gebruik gemaakt van Logo 3000. Hierbij is er een doorgaande lijn vanaf de kleuters. Er is een doorgaande lijn van peuterwoorden t/m groep 2 woorden.

Mederwerkers van de Auris Prof. Groenschool zijn getraind in het werken met deze methodiek.

Voor woordenschatontwikkeling is tijd ingeruimd in het rooster.

Taalgroepen

Het thema van de taalgroepen sluit aan bij het thema dat in de groep centraal staat. De kinderen worden verdeeld in 3 niveau groepen en volgen een vast programma onder begeleiding van de logopedist of de leerkracht of de assistent. Het aanbod wordt afgestemd op het taalniveau van de verschillende groepjes.

Het programma wordt tweemaal per week 15 minuten aangeboden.

De taalgroepen hebben een vaste structuur en vaste onderdelen. De onderdelen klank, zinsbouw, verhaal en versje hebben een vaste plek.

De verschillende onderdelen komen elke keer op dezelfde wijze aan bod.

Verteltafel

Bij ieder thema wordt een verteltafel n.a.v. een prentenboek in de groep geïntroduceerd. Nadat het verhaal een aantal keren is verteld en uitgespeeld door de volwassenen, worden de leerlingen gemotiveerd zelf met de verteltafel en het prentenboek aan de slag te gaan.

Kringactiviteiten

De kring wordt voor verschillende doeleinden gebruikt om te werken aan de mondelingetaalvaardigheid van de leerlingen.

- Geven van instructie voor de spelwerkles
- Aanleren van communicatieve functies zoals groeten, afscheid nemen, beurtgedrag.
- Vertelkring; leerkracht speelt het boek uit; de onderwijsassistent stelt de wie-, wat- en waar vraag en de logopediste stelt taal-denk vragen a.d.h.v. Bloom
- Diverse taalspelletjes

Spelwerklessen

Er wordt thematisch gewerkt (OGO) Voor de hoeken wordt een spelscript geschreven, geoefend en uit gespeeld met de leerlingen, waar aandacht is voor zowel grammatica, zinsbouw en voorbereiding van de woordenschat. De leerkracht,

onderwijsassistent en logopediste stimuleren de leerlingen om taal in te zetten en wordt mee gespeeld in de verschillende hoeken.

Leerkrachten aanpak

Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht de communicatieve ontwikkeling te stimuleren:

- Zorgt dat hij/zij goed te zien is
- Spreekt duidelijk en langzaam
- Deelt mondelinge informatie op in stukjes
- Creëert veilige en uitnodigende spreesituaties
- Volgt, past taal aan en voegt taal toe
- Beantwoordt pogingen tot communicatie positief
- Verwoordt handelen
- Benoemt de dingen om zich heen
- Benoemt emoties van zichzelf en het kind
- Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek
- Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal
- Gebruikt dagritmes e.d.
- De taal wordt ondersteund door natuurlijke gebaren (NMG)
- Gebruikt luisterspelletjes voor de stimulering van de luistervaardigheid.
- Herhaalt auditief aangeboden informatie

Materiaal/middelen:

- Methodiek MWidW
- Logo 3000.
- Concrete materialen
- Thematafel
- Thematisch werken met bijbehorende thema hoeken (OGO)
- Woordmuur – woordclusters
- Prentenboeken

Frequentie: 10,5 uur per week

Differentiatie:

Gezien de doelgroep (TOS-leerlingen), krijgen alle leerlingen mondelinge taal geboden volgens de hierboven beschreven intensieve/ zeer intensieve standaard.

N.a.v. observaties in de klassen en analyse van de logopedische testen

Aanbieden waar de behoeften liggen.

Woordenschat- modellen uitleg middels Met Woorden in de Weer, coöperatieve spelletjes, bij zeer zwakke woordenschat extra woordenschat onderwijs.

Kinderen die er meer moeite mee hebben pre-teaching- woorden mee naar huis geven- vaker de beurt geven (na een goed voorbeeld in het begin)

Toetsing:

- Logopedische toetsing (woordenschat zowel passief als actief, taalbegrip en zinsontwikkeling).

- Het schooljaar 2022-2023 wordt gebruikt om het LVS Mijnkleutergroep te implementeren binnen mondelinge taal. Indien nodig zullen er nog aanpassingen plaats vinden in de leerroutekaart voor de groepen 1 en 2. Observaties n.a.v. de ontwikkelijn Mondelinge taalvaardigheid van MijnKleuterGroep. Deze bestaat uit Woordenschat & woordgebruik en Spreken & luisteren

Na te streven doelen	Middelen, organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>Doelen:</p> <p>Luisteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt een gedeelte van een verhaal na zonder steun van illustraties • Onderscheidt met behulp van picto's hoofdcomponenten van een verhaal (wanneer, hoe) • Luistert tijdens het werken in tweetallen naar zijn medeleerlingen • Voorspelt de loop van een verhaal (stelt deze indien nodig bij) • Beantwoordt op aanwijzing van leerkracht vragen over een tekst of geeft dit weer (naspelen, tekening, stripverhaal ordenen) <p>Gespreksvaardigheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beantwoordt vragen over het eigen verhaal • Vraagt om herhaling als iets niet begrepen is • Geeft de volgorde van gebeurtenissen weer van een eigen verhaal in het heden en verleden • Heeft inbreng bij het bespreken van een probleem in de groep • Heeft inbreng bij het maken van een plan in de groep • Legt iets uit (hoe je een som oplost) • Vraagt uitleg over de leerstof en voegt informatie toe • Formuleert langere, ook samengestelde zinnen die nog vorm- en structuurfouten kunnen bevatten • Vertelt een (voor)gelezen verhaal in grote lijnen na zonder hulp • Drukt basisgevoelens van anderen en zichzelf adequaat uit. • Stelt relevante vragen op een begrijpelijke manier over een concreet onderwerp. • Verwoordt de kern (wie, wat, waar) van het verhaal of de weekendkring <p>Sociaal taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stemt in een telefoon gesprek op juiste wijze af op de ander qua spreektoon en woordkeus. • Biedt gepast zijn excuses aan (sorry, het spijt me) • Troost een bekende • Past bij het uitvoeren van taalhandelingen in duo's of groepjes de volgende interactie- en gespreksvaardigheden toe ;luisteren naar elkaar, elkaar laten uitpraten, om de beurt praten) • Hanteert tijdens het spreken in de groep de gespreksregels die aan de orde zijn • Verwoordt gedachtes en denkvragen (waarom is dit zo?) • Is in staat om in een gesprek te redeneren, concluderen en vergelijken <p>Mening geven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft gevraagd zijn mening en licht deze toe 	<p>Organisatie:</p> <p>Taal heeft een inhoudelijk deel (onder andere: woordenschat, zinsbouw, grammatica, lezen) en een communicatief deel (onder andere: uitwisselen van ervaringen, ideeën, meningen, gevoelens).</p> <p>De mondelinge worden vormgeven aan de hand van op thema gekozen prentenboeken en de lessen ZLKLS.</p> <p>We stimuleren het gebruik van mondelinge taal zoveel mogelijk ook in de andere vakgebieden, zoals oriëntatie op jezelf en de omgeving., beeldende vorming, muziek. Omdat het verwerven van kennis over de wereld voornamelijk door middel van taal gaat, werken we in aansprekende, betekenisvolle thema's.</p> <p>Voor het vertellen van eigen ervaringen wordt gebruik gemaakt van het weekendschrift. Hierin mogen kinderen om de beurt hun ervaringen over het weekend delen. De leerlingen mogen voor de klas hun ervaringen met andere leerlingen delen. Daarnaast worden afwisselend met het weekendschrift "dit ben ik" spreekbeurten gehouden. Bij deze onderdelen wordt er ook aandacht besteed aan het stellen van adequate vragen aan elkaar.</p> <p>Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.</p> <p>Woordenschat:</p> <p>Dagelijks wordt aandacht besteed aan het uitbreiden van de woordenschat. Er worden woorden aangeboden passend bij het thema van de mondelinge taallessen. Daarnaast wordt er door de bouwen heen gebruik gemaakt van Logo 3000. Hierbij is er een doorgaande lijn vanaf de kleuters en worden in groep 3 de logo 3000 woorden behorend bij groep 2. De geselecteerde woorden worden aangeboden volgens de methodiek van Verhallen en Verhallen; "Met woorden in de weer."</p> <p>Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Viertaktmodel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Voorbewerken 2.Semantiseren 3.Consolideren 4.Controleren <p>Medewerkers van de Auris Prof. Groenschool zijn getraind in het werken met deze methodiek.</p> <p>Voor woordenschatontwikkeling is tijd ingeruimd in het rooster.</p> <p>Schoolafspraken:</p> <p>Er worden 5-10 labelwoorden per week aangeboden.</p> <p>Er worden twee woordclusters per week aangeboden.</p> <p>Er worden wekelijks 'sophisticated words' aangeboden.</p>

- Vertelt of hij het wel of niet eens is met een mening
- Luistert naar de mening van anderen

Woordenschat

- De groep begrijpt (passief) 80 % van de aangeboden woorden gekoppeld aan de thema's Breidt zijn woordenschat actief uit met woorden voor een taalniveau van 6/7 jaar
  - Breidt zijn woordenschat uit met meer functiewoorden
  - Breidt zijn woordenschat uit met woorden die nodig zijn bij het lezen en het rekenen
  - Leidt de betekenis van een woord af uit een plaatje
- Vraagt hulp en uitleg als hij een woord niet weet

Leerkrachtaanpak

Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht de communicatieve ontwikkeling te stimuleren.

De leerkracht

- Zorgt dat hij/zij goed te zien is
- Spreekt duidelijk en langzaam
- Deelt mondelinge informatie op in stukjes
- Creëert veilige en uitnodigende spreesituaties
- Volgt, past taal aan en voegt taal toe
- Beantwoordt pogingen tot communicatie positief
- Verwoordt handelen
- Benoemt de dingen om zich heen
- Benoemt emoties van zichzelf en het kind
- Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek
- Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal
- Gebruikt dagritmes e.d.
- De taal wordt ondersteund door natuurlijke gebaren (NMG)
- Gebruikt luisterspelletjes voor de stimulering van de luistervaardigheid.
- Herhaalt auditief aangeboden informatie

Materiaal/middelen:

- Logo 3000
- ZLKLS lesmaterialen
- Concrete materialen
- Thematafel
- Woordmuur - woordclusters

Frequentie: 2:30 uur per week

Differentiatie:

Gezien de doelgroep (TOS-leerlingen), krijgen alle leerlingen mondelinge taal geboden volgens de hierboven beschreven intensieve/ zeer intensieve standaard.

N.a.v. observaties in de klassen en analyse van de toetsen:

Aanbieden waar de behoeften liggen.

Woordenschat- modellen uitleg middels woorden in de weer, coöperatieve spelletjes

Kinderen die er meer moeite mee hebben pre-teaching- woorden mee naar huis geven- vaker de beurt geven (na een goed voorbeeld in het begin)

Toetsing:

- Logopedische toetsing
- Observaties

Na te streven doelen	Middelen, organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>Doelen:</p> <p>Luisteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt een verhaal in grote lijnen na zonder steun van illustraties • Begrijpt een eenvoudig voorgelezen of verteld verhaal afgestemd op leeftijd • Luistert tijdens het werken in groepjes naar zijn medeleerlingen • Herkent de aangeboden tekstsoorten (verhaal, recept) • Begrijpt instructies voor lees- en rekenopdrachten en past deze toe • Onderscheidt belangrijke en minder belangrijke informatie bij korte instructies <p>Spreeken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brengt gestructureerd verslag uit van gebeurtenissen, activiteiten en persoonlijke ervaringen • Reageert adequaat op response uit de groep (blijft bij het onderwerp van het gesprek) <p>Gespreksvaardigheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen drukken gevoelens van anderen en zichzelf adequaat uit • De leerlingen geven een mening. • De leerlingen voeren (telefoon)gesprekken . • De leerlingen beschrijven gebeurtenissen over het heden en verleden in de kring. • De leerlingen stellen relevante vragen op een begrijpelijke manier. • De leerlingen verwoorden de kern van het verhaal. • De leerlingen geven de volgorde van gebeurtenissen adequaat weer. <p>Sociaal taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft een compliment aan bekenden • Drukt ontevredenheid op een gepaste manier uit tegenover bekenden • Geeft bekenden een waarschuwing • Doet een bestelling bij onbekende volwassenen (in een winkel) • Legt zijn gevoel aan een bekende leeftijdgenoot uit • Blijft bij het onderwerp • Haakt spontaan aan bij het gesprek van een andere leerling • Neemt het initiatief voor een gesprek in kleine en grote groepen • Houdt een gesprekslijn vast 	<p>Organisatie:</p> <p>Voor de gespreksvaardigheden wordt gebruik gemaakt van de lessen 1, 2, 6, 10 en 11 uit de methode 'Taal actief' (deel 4A en deel 4B) . Het ankerverhaal dient als inleiding voor de verschillende taalthema's met als doel het vergroten van de woordenschat.</p> <p>Naast de lessen uit de methode 'Taal actief' is er ruimte voor verschillende vormen van kringgesprekken met actuele thema's.</p> <p>Voor het aanleren van nieuwe woorden wordt gewerkt met de methodiek 'Met woorden in de weer'.</p> <p>De lessen worden klassikaal gegeven waarbij er nauw wordt samengewerkt tussen de leerkracht en de logopedist.</p> <p>We stimuleren het gebruik van mondelinge taal zoveel mogelijk ook in de andere vakgebieden, zoals oriëntatie op jezelf en de omgeving., beeldende vorming, muziek. Omdat het verwerven van kennis over de wereld voornamelijk door middel van taal gaat, werken we in aansprekende, betekenisvolle thema's.</p> <p>Voor het vertellen van eigen ervaringen wordt gebruik gemaakt van het weekendschrift. Hierin mogen kinderen om de beurt hun ervaringen over het weekend delen. De leerlingen mogen voor de klas hun ervaringen met andere leerlingen delen. Daarnaast worden afwisselend met het weekendschrift "dit ben ik" spreekbeurten gehouden. Bij deze onderdelen wordt er ook aandacht besteed aan het stellen van adequate vragen aan elkaar.</p> <p>Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.</p> <p>Woordenschat:</p> <p>Dagelijks wordt aandacht besteed aan het uitbreiden van de woordenschat. Per thema worden nieuwe woorden geselecteerd. Daarnaast wordt er door de bouwen heen gebruik gemaakt van Logo 3000. Hierbij is er een doorgaande lijn vanaf de kleuters en worden in groep 4 de logo 3000 woorden behorend bij groep 3 aangeboden. De geselecteerde woorden worden aangeboden volgens de methodiek van Verhallen en Verhallen; "Met woorden in de weer."</p> <p>Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Viertaktmodel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Voorbewerken 2.Semantiseren 3.Consolideren

- Stelt denkvragen op basis van eerder verworven kennis
- Breidt kennis uit door deelname aan een denkgesprek
- Houdt rekening met de voorkennis van gesprekspartners
- Neemt de beurt wanneer dat gepast is
- Vraagt om hulp wanneer dit nodig is

Mening geven

- Vergelijkt meningen
- Motiveert waarom hij het wel of niet eens is met een mening van de ander uit de groep
- De kinderen leren een standpunt beargumenteren.

Woordenschat

- Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 7/8 jaar
- Breidt zijn woordenschat uit met uitdrukkingen die meestal letterlijk zijn te interpreteren
- Leidt de betekenis van eenvoudige samengestelde woorden af uit de woordbouw
- Leidt de betekenis van een aantal woorden af uit de context van het woord
- Maakt een tekening bij woorden om ze te onthouden (als manier om woordenschat te consolideren)
- Groepeert woorden om ze te onthouden
- Maakt associaties bij woorden(woordveld) om ze te onthouden
- Werkt zelfstandig met woordvelden
- Werkt met verzameltermen(categorienamen)
- Werkt met gradaties in sterkte van betekenis
- Werkt met tegenstellingen
- Kent de betekenis van een aantal uitdrukkingen die meestal letterlijk zijn te interpreteren

4. Controleren

Mederwerkers van de Auris Prof. Groenschool zijn getraind in het werken met deze methodiek.

Voor woordenschatontwikkeling is tijd ingeruimd in het rooster.

Schoolafspraken:

Er worden 5-10 labelwoorden per week aangeboden.

Er worden twee woordclusters per week aangeboden.

Er worden wekelijks 'sophisticated words' aangeboden.

Leerkrachtaanpak

Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht de communicatieve ontwikkeling te stimuleren.

De leerkracht

- Zorgt dat hij/zij goed te zien is
- Spreekt duidelijk en langzaam
- Deelt mondelinge informatie op in stukjes
- Creëert veilige en uitnodigende spreeksituaties
- Volgt, past taal aan en voegt taal toe
- Beantwoordt pogingen tot communicatie positief
- Verwoordt handelen
- Benoemt de dingen om zich heen
- Benoemt emoties van zichzelf en het kind
- Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek
- Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal
- Gebruikt dagritmes e.d.
- De taal wordt ondersteund door natuurlijke gebaren (NMG)
- Gebruikt luisterspelletjes voor de stimulering van de luistervaardigheid.
- Herhaalt auditief aangeboden informatie

Materiaal/middelen:

- Logo 3000
- Taalboeken Taal Acties
- Concrete materialen/ voorbeeldmaterialen
- Thematafel
- Woordmuur – woordclusters
- Computerprogramma woordenschat
- werkboek woordenschat

Frequentie: 2:30 uur per week

Differentiatie:

Gezien de doelgroep (TOS-leerlingen), krijgen alle leerlingen mondelinge taal geboden volgens de hierboven beschreven intensieve/ zeer intensieve standaard.

N.a.v. observaties in de klassen en analyse van de toetsen:

Aanbieden waar de behoeften liggen.

Woordenschat- modellen uitleg middels woorden in de weer, coöperatieve spelletjes

Kinderen die er meer moeite mee hebben pre-teaching- woorden mee naar huis geven- vaker de beurt geven (na een goed voorbeeld in het begin)

Toetsing:

- Logopedische toetsing
- Observaties
- Taal actief bloktoetsen waarvan 1 onderdeel de woordenschat is.

Na te streven doelen	Middelen, organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>Doelen:</p> <p>Spreken</p> <ul style="list-style-type: none"> Brengt structuur aan in de presentatie (inleiding, kern, slot) Spreekt met juist volume en afwisselend tempo Maakt gebruik van mimiek, gebaren en houding Heeft interactie met het publiek Past bij het uitvoeren van taalhandelingen in duo's en groepjes een aantal samenwerkingsvaardigheden toe (vragen stellen aan elkaar, reageren op wat een ander zegt, een ander helpen zonder voor te zeggen) Gebruikt na gerichte vragen van de leerkracht complexe cognitieve functies voor meer abstracte onderwerpen buiten het hier en nu (ordenen, concluderen, redeneren) Wisselt lange zinnen af met korte <p>Sociaal taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> Doet via communicatiemiddelen een verzoek aan bekende volwassenen en leeftijdgenoten (telefoon, computer) Gebruikt beleefd taalgebruik om welkom te heten en iets aan te bieden Houdt tijdens het vertellen van een eigen verhaal rekening met voorkennis van de luisteraar Voert gesprekken om uitleg of informatie te volgen Vraagt beleefd informatie aan onbekende volwassenen Geeft kritiek op een correcte manier aan bekenden Legt de weg uit aan een onbekende Stimuleert een medeleerling tot interactie Verwoordt de uitkomst van een denkgesprek of experiment Reflecteert op een verhaal of presentatie van zichzelf of anderen <p>Mening geven</p> <ul style="list-style-type: none"> Vraagt in een gesprek naar de gevoelens of de mening van een ander (vind jij dat ook?) Vraagt aan een ander of hij zijn mening verder wil beargumenteren <p>Woordenschat en woordleerstrategieën</p> <ul style="list-style-type: none"> Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 8/9 jaar Breidt zijn woordenschat uit met schooltaalwoorden Breidt zijn woordenschat uit met uitdrukkingen en gezegden (figuurlijk taalgebruik) Breidt zijn leeswoordenschat uit Leidt de betekenis van een aantal leeswoorden af uit de context Leidt de betekenis van een woord af uit de woordbouw (voor- en achtervoegsel, verbuigingen, samengesteld woord) 	<p>Taal heeft een inhoudelijk deel (onder andere: woordenschat, zinsbouw, grammatica, lezen) en een communicatief deel (onder andere: uitwisselen van ervaringen, ideeën, meningen, gevoelens).</p> <p>Methodes</p> <p>Voor de gespreksvaardigheden wordt gebruik gemaakt van de lessen 1, 2, 6, 10 en 11 uit de methode 'Taal actief' (deel 4B en deel 5A). Het ankerverhaal dient als inleiding voor de verschillende taalthema's met als doel het vergroten van de woordenschat.</p> <p>Naast de lessen uit de methode 'Taal actief' is er ruimte voor verschillende vormen van kringgesprekken met actuele thema's.</p> <p>Voor het aanleren van nieuwe woorden wordt gewerkt met de methodiek 'Met woorden in de weer'.</p> <p>De lessen worden klassikaal gegeven waarbij er nauw wordt samengewerkt tussen de leerkracht en de logopedist.</p> <p>Middelen:</p> <p>Bij Taal Actief:</p> <ul style="list-style-type: none"> Taalboek Woordenschatbladen Voorbeeldmaterialen Computerprogramma woordenschat werkboek woordenschat <p>Bij woordenschatlessen:</p> <p>De woordmuur in de groep wordt wekelijks aangevuld met nieuwe woorden die volgens de principes van 'Met woorden in de weer' geclusterd zijn.</p> <p>Het vertellen van de eigen ervaringen wordt ondersteund door de 'Wie-wat-waar-wanneer kaartjes' (verhaalstructuur)</p> <p>Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.</p> <p>Preteaching:</p> <p>Indien nodig zal tijdens de mondelinge taallessen pre-teaching op het gebied van woordenschat op de komende lessen plaatsvinden door de logopedist.</p> <p>Woordenschat:</p> <p>Dagelijks wordt aandacht besteed aan het uitbreiden van de woordenschat. Per thema worden nieuwe woorden geselecteerd en aangeboden volgens de methodiek van Verhallen en Verhallen; 'Met woorden in de weer'.</p>

- Kent de betekenis van een aantal frequent voorkomende uitdrukkingen en gezegden met en figuurlijk deel

Onderstaande doelen betreffen geen actieve benoeming van het zinsdeel. Kinderen hoeven nog niet aan te geven of iets een bijvoeglijk naamwoord is. Ze gebruiken ze wel.

- Werkt met synoniemen
- Werkt met het verwijzwoord
- Werkt met het verbindingswoord
- Werkt met het bijvoeglijk naamwoord
- Werkt met het voorzetsel

Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Viertaktmodel:

- 1.Voorbewerken
- 2.Semantiseren
- 3.Consolideren
- 4.Controleren

Mederwerkers van de Auris Prof. Groenschool zijn getraind in het werken met deze methodiek.

Schoolafspraken:

Er worden 5-10 labelwoorden per week aangeboden.

Er worden twee woordclusters per week aangeboden.

Er worden wekelijks 'sophisticated words' aangeboden.

Leerkracht aanpak:

Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht de communicatieve ontwikkeling te stimuleren.

De leerkracht

- Zorgt dat hij/zij goed te zien is
- Spreekt duidelijk en langzaam
- Deelt mondelinge informatie op in stukjes
- Creëert veilige en uitnodigende spreesituaties
- Volgt, past taal aan en voegt taal toe
- Beantwoordt pogingen tot communicatie positief
- Verwoordt handelen
- Benoemt de dingen om zich heen
- Benoemt emoties van zichzelf en het kind
- Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek
- Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal
- Gebruikt dagritmes e.d.
- De taal wordt ondersteund door natuurlijke gebaren (NMG)
- Gebruikt luisterspulletjes voor de stimulering van de luistervaardigheid.
- Herhaalt auditief aangeboden informatie

Frequentie:

1.15 uur per week

Differentiatie:

N.a.v. observaties in de klassen en analyse van de toetsen:

Aanbieden waar de behoeften liggen.

Woordenschat- modellen uitleg middels woorden in de weer, coöperatieve spelletjes

Kinderen die er meer moeite mee hebben pre-teaching- woorden mee naar huis geven- vaker de beurt geven (na een goed voorbeeld in het begin)

Toetsing:

Observaties

Taal actief bloktoetsen waarvan 1 onderdeel de woordenschat is.

Na te streven doelen	Middelen, organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>Doelen: Spreken</p> <ul style="list-style-type: none"> Houdt een uitgebreide, voorbereide presentatie over een onderwerp (meer beschouwend en wereldoriënterend) voor een groep klasgenoten Heeft inbreng in een discussie Maakt in zijn formuleringen nauwelijks nog vorm- en structuurfouten Houdt een kort voorbereid praatje voor een groep klasgenoten en reageert daarbij op eenvoudige vragen <p>Sociaal taalgebruik <i>Basisaanbod (dient beheerst te worden voor uitstroom VMBO beroepsgericht)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Beantwoordt een uitnodiging van onbekenden Biedt gepast zijn excuses aan onbekende volwassenen aan Geeft aan dat het belangrijk is om verzorgd taalgebruik te gebruiken <p><i>Basisaanbod (dient beheerst te worden voor uitstroom VMBO T)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Neemt een compliment van bekenden en onbekenden op een correcte manier in ontvangst Geeft beleefd informatie aan onbekende volwassenen (gegevens verstrekken aan bibliotheek) <p>Mening geven <i>Basisaanbod (dient beheerst te worden voor uitstroom VMBO beroepsgericht)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Bespreekt meningen globaal vanuit de eigen mening Verwoordt de mening van anderen <p><i>Basisaanbod (dient beheerst te worden voor uitstroom VMBO T)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Houdt zijn standpunt vast Onderscheidt feiten en meningen met hulp van signaalwoorden (ik vind, volgens mij) <p>Woordenschat en woordleerstrategieën</p> <ul style="list-style-type: none"> Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 9/10 jaar Begrijpt en gebruikt diverse uitdrukkingen en gezegden Gebruikt een eenvoudig woordenboek om woorden te leren Maakt bij het afleiden van de betekenis van een woord gebruik van relaties tussen woorden (tegenstellingen, synoniemen, gradaties in sterkte van betekenis) 	<p>Taal heeft een inhoudelijk deel (onder andere: woordenschat, zinsbouw, grammatica, lezen) en een communicatief deel (onder andere: uitwisselen van ervaringen, ideeën, meningen, gevoelens).</p> <p>Methodes Voor de gespreksvaardigheden wordt gebruik gemaakt van de lessen 1, 2, 6 en 11 uit de methode 'Taal actief' (deel 5B en deel 6A) . Het ankerverhaal dient als inleiding voor de verschillende taalthema's met als doel het vergroten van de woordenschat.</p> <p>Naast de lessen uit de methode 'Taal actief' is er ruimte voor verschillende vormen van kringgesprekken met actuele thema's.</p> <p>Voor het aanleren van nieuwe woorden wordt gewerkt met de methodiek 'Met woorden in de weer'.</p> <p>De lessen worden klassikaal gegeven waarbij er nauw wordt samengewerkt tussen de leerkracht en de logopedist.</p> <p>In januari wordt er gestart met een beginnende vorm van debatteren (Zie doel 'Mening geven') N.a.v. een stelling wordt er geoefend met het vormen van meningen. De debatterlessen worden begeleid door de leerkracht en de logopedist.</p> <p>De debatterlessen hebben een vaste structuur en opbouw.</p> <p>Middelen: Bij Taal Actief:</p> <ul style="list-style-type: none"> Taalboek Woordenschatbladen Voorbeeldmaterialen Computerprogramma woordenschat Werkboek woordenschat <p>Bij woordenschatlessen:</p> <p>De woordmuur in de groep wordt wekelijks aangevuld met nieuwe woorden die volgens de principes van 'Met woorden in de weer' geclusterd zijn.</p> <p>Bij debatterlessen: Map 'debatteerlessen', <i>pro education</i></p>

- Past geleerde woordleer- en onthoudstrategieën zelfstandig toe na hierop gericht te zijn

Onderstaande doelen betreffen geen actieve benoeming van het zinsdeel. Kinderen hoeven nog niet aan te geven of iets een persoonsvorm of een werkwoord is. Ze gebruiken ze wel en middels de methode taalverhaal maken ze ook kennis met de termen (echter deze methode begint met “doe, - en dingwoorden”).

- Werkt met homoniemen
- Werkt met het enkelvoud en meervoud
- Werkt met het onderwerp
- Werkt met de persoonsvorm
- Werkt met het hele werkwoord

Het vertellen van de eigen ervaringen wordt ondersteund door de ‘Wie-wat-waar-wanneer kaartjes’ (verhaalstructuur)

Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.

Preteaching:

Indien nodig zal tijdens de mondelinge taallessen pre-teaching op het gebied van woordenschat op de komende lessen plaatsvinden door de logopedist.

Woordenschat:

Dagelijks wordt aandacht besteed aan het uitbreiden van de woordenschat. Per thema worden nieuwe woorden geselecteerd en aangeboden volgens de methodiek van Verhallen en Verhallen; ‘Met woorden in de weer’.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Viertaktmodel:

1. Voorbewerken
2. Semantiseren
3. Consolideren
4. Controleren

Mederwerkers van de Auris Prof. Groenschool zijn getraind in het werken met deze methodiek.

Schoolafspraken:

Er worden 5-10 labelwoorden per week aangeboden.

Er worden twee woordclusters per week aangeboden.

Er worden wekelijks ‘sophisticated words’ aangeboden.

Leerkracht aanpak:

Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht de communicatieve ontwikkeling te stimuleren.

De leerkracht

- Zorgt dat hij/zij goed te zien is
- Spreekt duidelijk en langzaam
- Deelt mondelinge informatie op in stukjes
- Creëert veilige en uitnodigende spreesituaties
- Volgt, past taal aan en voegt taal toe
- Beantwoordt pogingen tot communicatie positief
- Verwoordt handelen

- Benoemt de dingen om zich heen
- Benoemt emoties van zichzelf en het kind
- Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek
- Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal
- Gebruikt dagritmes e.d.
- De taal wordt ondersteund door natuurlijke gebaren (NMG)
- Gebruikt luisterspelletjes voor de stimulering van de luistervaardigheid.
- Herhaalt auditief aangeboden informatie

Frequentie:

1.15 uur per week

Differentiatie:

N.a.v. observaties in de klassen en analyse van de toetsen:

Aanbieden waar de behoeften liggen.

Woordenschat- modellen uitleg middels woorden in de weer, coöperatieve spelletjes

Kinderen die er meer moeite mee hebben pre-teaching- woorden mee naar huis geven- vaker de beurt geven (na een goed voorbeeld in het begin)

Toetsing:

Observaties

Taal actief bloktoetsen waarvan 1 onderdeel de woordenschat is.

Na te streven doelen	Middelen, organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>Doelen:</p> <p>Spreken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt signaalwoorden om structuur aan te brengen in een presentatie <p>Sociaal taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft telefonisch een boodschap door aan bekende volwassenen • Uit een klacht in een situatie met bekenden • Vraagt naar de mening van bekenden • Geeft zijn mening (met argumenten) aan bekenden • Leidt een groepsgesprek en een discussie (let op de beurtverdeling, bewaakt de voortgang) • Kent het bestaan van jongerentaal en weet wanneer dit gepast of niet gepast is. • Kent het bestaan van dialect/standaardtaal <p>Mening geven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Illustreert mening met een voorbeeld • Houdt voor een groep klasgenoten een voorbereid boekbespreking, waarin een mening wordt onderbouwd met argumenten • Weet de informatie op waarde in te schatten, in relatie tot de bron • Vraagt anderen om het standpunt te verduidelijken <p>Woordenschat en woordleerstrategieën</p> <ul style="list-style-type: none"> • Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 10/11 jaar • Breidt zijn woordenschat uit met vaktaalwoorden (verdampen, gewassen) • Breidt zijn woordenschat uit met signaalwoorden (mits, indien, hierna, daarna, echter, daarom) • Gebruikt een woordenboek om woorden te leren • Kiest de juiste betekenis in het woordenboek • Maakt een eigen woordenlijst / woordkaartjes om woorden te onthouden • Past geleerde woordleer- en onthoudstrategieën zelfstandig toe • Kent de betekenis van en aantal spreekwoorden <p><i>Onderstaande doelen betreffen geen actieve benoeming van het zinsdeel. Kinderen hoeven nog niet aan te geven of iets een persoonsvorm of een werkwoord is. Ze</i></p>	<p>Taal heeft een inhoudelijk deel (onder andere: woordenschat, zinsbouw, grammatica, lezen) en een communicatief deel (onder andere: uitwisselen van ervaringen, ideeën, meningen, gevoelens).</p> <p>Methodes</p> <p>Voor de gespreksvaardigheden wordt gebruik gemaakt van de lessen 1, 2, 6 en 11 uit de methode 'Taal actief' (deel 6B en deel 7A) . Het ankerverhaal dient als inleiding voor de verschillende taalthema's met als doel het vergroten van de woordenschat.</p> <p>Naast de lessen uit de methode 'Taal actief' is er ruimte voor verschillende vormen van kringgesprekken met actuele thema's.</p> <p>Voor het aanleren van nieuwe woorden wordt gewerkt met de methodiek 'Met woorden in de weer'.</p> <p>De lessen worden klassikaal gegeven waarbij er nauw wordt samengewerkt tussen de leerkracht en de logopedist.</p> <p>Naast de mondelinge taallessen uit de methode 'Taal actief' wordt er in de bovenbouw gedebatteerd. N.a.v. een stelling wordt er geoefend met het vormen van meningen. De debatteerlessen worden begeleid door de leerkracht en de logopedist.</p> <p>De debatteerlessen hebben een vaste structuur en opbouw.</p> <p>Middelen:</p> <p>Bij Taal Actief:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taalboek - Woordenschatbladen - Voorbeeldmaterialen - Computerprogramma woordenschat - Werkboek woordenschat <p>Bij woordenschatlessen:</p> <p>De woordmuur in de groep wordt wekelijks aangevuld met nieuwe woorden die volgens de principes van 'Met woorden in de weer' geclusterd zijn.</p> <p>Bij debatteerlessen: Map 'debatteerlessen', <i>pro education</i></p>

gebruiken ze wel en middels de methode taalverhaal maken ze ook kennis met de termen.

- Werkt met het voltooid deelwoord
- Werkt met het werkwoordelijk gezegde

Het vertellen van de eigen ervaringen wordt ondersteund door de 'Wie-wat-waar-wanneer kaartjes' (verhaalstructuur)

Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.

Preteaching:

Indien nodig zal tijdens de mondelinge taallessen pre-teaching op het gebied van woordenschat op de komende lessen plaatsvinden door de logopedist.

Woordenschat:

Dagelijks wordt aandacht besteed aan het uitbreiden van de woordenschat. Per thema worden nieuwe woorden geselecteerd en aangeboden volgens de methodiek van Verhallen en Verhallen; 'Met woorden in de weer'.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Viertaktmodel:

- 1.Voorbewerken
- 2.Semantiseren
- 3.Consolideren
- 4.Controleren

Mederwerkers van de Auris Prof. Groenschool zijn getraind in het werken met deze methodiek.

Schoolafspraken:

Er worden 5-10 labelwoorden per week aangeboden.

Er worden twee woordclusters per week aangeboden.

Er worden wekelijks 'sophisticated words' aangeboden.

Spreekbeurt

Alle leerlingen houden jaarlijks een spreekbeurt over een door hen uitgekozen onderwerp. De spreekbeurt wordt deels op school en deels thuis voorbereid.

Leerkracht aanpak:

Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht de communicatieve ontwikkeling te stimuleren.

De leerkracht

- Zorgt dat hij/zij goed te zien is
- Spreekt duidelijk en langzaam

- Deelt mondelinge informatie op in stukjes
- Creëert veilige en uitnodigende spreesituaties
- Volgt, past taal aan en voegt taal toe
- Beantwoordt pogingen tot communicatie positief
- Verwoordt handelen
- Benoemt de dingen om zich heen
- Benoemt emoties van zichzelf en het kind
- Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek
- Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal
- Gebruikt dagritmes e.d.
- De taal wordt ondersteund door natuurlijke gebaren (NMG)
- Gebruikt luisterspelletjes voor de stimulering van de luistervaardigheid.
- Herhaalt auditief aangeboden informatie

Frequentie:

1 uur per week

Differentiatie:

N.a.v. observaties in de klassen en analyse van de toetsen:

Aanbieden waar de behoeften liggen.

Woordenschat- modellen uitleg middels woorden in de weer, coöperatieve spelletjes

Kinderen die er meer moeite mee hebben pre-teaching- woorden mee naar huis geven- vaker de beurt geven (na een goed voorbeeld in het begin)

Toetsing:

Observaties

Taal actief bloktoetsen waarvan 1 onderdeel de woordenschat is.

Na te streven doelen	Middelen, organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>Spreken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt signaalwoorden om structuur aan te brengen in een presentatie <p>Sociaal taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft telefonisch een boodschap door aan bekende volwassenen • Uit een klacht in een situatie met bekenden • Vraagt naar de mening van bekenden • Geeft zijn mening (met argumenten) aan bekenden • Leidt een groeps gesprek en een discussie (let op de beurtverdeling, bewaakt de voortgang) <p>Mening geven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Illustreert mening met een voorbeeld • Houdt voor een groep klasgenoten een voorbereid betoog waarin een mening wordt onderbouwd met argumenten (boekbespreking) • Weet de informatie op waarde in te schatten, in relatie tot de bron • Vraagt anderen om het standpunt te verduidelijken • Formuleert in eigen woorden tegenover elkaar staande gezichtspunten <p>Woordenschat en woordleerstrategieën</p> <ul style="list-style-type: none"> • Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 10/11 jaar • Breidt zijn woordenschat uit met vaktwoordwoorden (verdampen, gewassen) • Breidt zijn woordenschat uit met signaalwoorden (mits, indien, hierna, daarna, echter, daarom) • Gebruikt een woordenboek om woorden te leren • Kiest de juiste betekenis in het woordenboek • Maakt een eigen woordenlijst / woordkaartjes om woorden te onthouden • Past geleerde woordleer- en onthoudstrategieën zelfstandig toe • Kent de betekenis van en aantal spreekwoorden • Werkt met het voltooid deelwoord • Werkt met het werkwoordelijk gezegde • Werkt met jongerentaal • Werkt met dialect/standaardtaal 	<p>Taal heeft een inhoudelijk deel (onder andere: woordenschat, zinsbouw, grammatica, lezen) en een communicatief deel (onder andere: uitwisselen van ervaringen, ideeën, meningen, gevoelens).</p> <p>Methodes</p> <p>Voor de gespreksvaardigheden wordt gebruik gemaakt van de lessen 1, 2, 6 en 11 uit de methode 'Taal actief' (deel 7B en 8A blok 1 en 2) . Het ankerverhaal dient als inleiding voor de verschillende taalthema's met als doel het vergroten van de woordenschat.</p> <p>Naast de lessen uit de methode 'Taal actief' is er ruimte voor verschillende vormen van kringgesprekken met actuele thema's.</p> <p>Voor het aanleren van nieuwe woorden wordt gewerkt met de methodiek 'Met woorden in de weer'.</p> <p>De lessen worden klassikaal gegeven waarbij er nauw wordt samengewerkt tussen de leerkracht en de logopedist.</p> <p>Naast de mondelinge taallessen uit de methode 'Taal actief' wordt er in de bovenbouw gedebatteerd. N.a.v. een stelling wordt er geoefend met het vormen van meningen. De debatteerlessen worden begeleid door de leerkracht en de logopedist.</p> <p>De debatteerlessen hebben een vaste structuur en opbouw.</p> <p>Middelen:</p> <p>Bij Taal Actief:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taalboek - Woordenschatbladen - Voorbeeldmaterialen - Computerprogramma woordenschat - Werkboek woordenschat <p>Bij woordenschatlessen:</p> <p>De woordmuur in de groep wordt wekelijks aangevuld met nieuwe woorden die volgens de principes van 'Met woorden in de weer' geclusterd zijn.</p> <p>Bij debatteerlessen: Map 'debatteerlessen', <i>pro education</i></p>

Het vertellen van de eigen ervaringen wordt ondersteund door de 'Wie-wat-waar-wanneer kaartjes' (verhaalstructuur)

Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.

Preteaching:

Indien nodig zal tijdens de mondelinge taallessen pre-teaching op het gebied van woordenschat op de komende lessen plaatsvinden door de logopedist.

Woordenschat:

Dagelijks wordt aandacht besteed aan het uitbreiden van de woordenschat. Per thema worden nieuwe woorden geselecteerd en aangeboden volgens de methodiek van Verhallen en Verhallen; 'Met woorden in de weer'.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Viertaktmodel:

- 1.Voorbewerken
- 2.Semantiseren
- 3.Consolideren
- 4.Controleren

Mederwerkers van de Auris Prof. Groenschool zijn getraind in het werken met deze methodiek.

Schoolafspraken:

Er worden 5-10 labelwoorden per week aangeboden.

Er worden twee woordclusters per week aangeboden.

Er worden wekelijks 'sophisticated words' aangeboden.

Spreekbeurt

Alle leerlingen houden jaarlijks een spreekbeurt over een door hen uitgekozen onderwerp. De spreekbeurt wordt deels op school en deels thuis voorbereid.

Musical

In de laatste weken van het schooljaar is er tijd ingeruimd om te oefenen voor de musical die de leerlingen als afscheid zullen opvoeren voor ouders en medeleerlingen.

Leerkracht aanpak:

Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht die communicatieve ontwikkeling te stimuleren.

De leerkracht

- Zorgt dat hij/zij goed te zien is
- Spreekt duidelijk en langzaam
- Deelt mondelinge informatie op in stukjes
- Creëert veilige en uitnodigende spreesituaties
- Volgt, past taal aan en voegt taal toe
- Beantwoordt pogingen tot communicatie positief
- Verwoordt handelen
- Benoemt de dingen om zich heen
- Benoemt emoties van zichzelf en het kind
- Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek
- Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal
- Gebruikt dagritmes e.d.
- De taal wordt ondersteund door natuurlijke gebaren (NMG)
- Gebruikt luisterspelletjes voor de stimulering van de luistervaardigheid.
- Herhaalt auditief aangeboden informatie

Frequentie:

1 uur per week

Differentiatie:

N.a.v. observaties in de klassen en analyse van de toetsen:

Aanbieden waar de behoefte liggen.

Woordenschat- modellen uitleg middels woorden in de weer, coöperatieve spelletjes

Kinderen die er meer moeite mee hebben pre-teaching- woorden mee naar huis geven- vaker de beurt geven (na een goed voorbeeld in het begin)

Toetsing:

Observaties

Taal actief bloktoetsen waarvan 1 onderdeel de woordenschat is.